

Nacionalna asocijacija za organsku proizvodnju, Serbia Organica, organizovala je na 78. Međunarodnom poljoprivrednom sajmu u Novom Sadu, niz predavanja na temu proizvodnje zdrave hrane. Polazeći od činjenice da je zdrava hrana osnovni preduslov za zdravlje ljudi, profesori sa Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu, pokušali su da svoja iskustva podeli sa znatiželjnicima, ljudima zainteresovanim za svoje zdravlje, kao i onima koji žele, hoće i mogu da se oprobaju u ovoj oblasti proizvodnje.

Dr Pero Erić, redovni profesor Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu održao je nadahnuto predavanje pod nazivom „Zelenišno đubrenje – prošlost ili budućnost“ i tom prilikom naglasio:

- U svetu je trend porasta organske proizvodnje kao zdravstveno bezbedne hrane. Ali, organska proizvodnja je bremenita niskim prinosima, jer tamo nema mineralnih đubriva, nema zaštite, upotrebe herbicida, a danas je teško boriti se protiv niza bolesti, štetočina, korova itd, bez upotrebe hemije. Međutim, postoje određene metode kojima se može proizvesti zdrava hrana, nažalost, sa nižim prinosima. Čim ne ulažete mineralna đubriva, nemate visoke prinose. Dobićete zdrav proizvod, ali po znatno višoj ceni. Određen krug ljudi je spreman da plati tu cenu. U Zapadnoj Europi kada nađu crva u jabuci kažu da je to ono pravo.

- Danas svako zna da izračuna šta i koliko mu se isplati. Dok proizvođač ne vidi da ima efekta valorizovanih proizvoda kroz cenu, što bi on proizvodio nešto što ima manji prinos, a da pritom cena ostane ista. Organskim proizvodima mora da raste cena i proizvođač mora da nađe svoju računicu i između smanjenih prinosa klasične proizvodnje i podignute cene organskih proizvoda. Ako postoji interes u proizvodnji organske hrane, seljak će da je proizvodi. Profesor Erić dodaje da je sasvim sigurno da bi organska proizvodnja mogla da poraste do određenog nivoa, ali nikada ne može biti dominantna. Organskom proizvodnjom se ne može proizvesti toliko hrane da bi se za stalno rastuće, geometrijskom progresijom umnožavano stanovništvo na planeti, obezbedila hranu za osnovne životne funkcije i za egzistenciju, ali će uvek, određeni stalež moći da plati visoku cenu ovih proizvoda.

Prof. dr Maja Manojlović sa predavanjem „Đubrenje u organskoj poljoprivredi“, dotakla se i mesta organske proizvodnje kod nas:

- Samim tim što u Vojvodini ima preko 88% obradivog zemljišta, poljoprivreda i proizvodnja zdrave hrane je za nas izuzetno značajna. Kako je organska proizvodnja proglašena za model državne proizvodnje u čitavoj Evropi, ona ima veliki značaj i za naše područje. Proizvođači organske hrane imaju mnogo veće znanje od komercijalnih proizvođača i zaista se trude da

dođu do znanja na svaki način i saradnja sa njima je jako dobra.

- Ja sam vodila jedan nacionalan projekat vezan za plodna zemljišta i đubrivo u organskoj proizvodnji, kojem sada sledi nastavak. Godine 2005. smo analizirali plodna zemljišta u organskoj proizvodnji. Tada je bilo obuhvaćeno 55 parcela u okviru sedam organskih farmi. Sada, nakon pet godina, ćemo ponovo da analiziramo te parcele, mada ne verujem da ćemo uspeti da sve pokrijemo, ali očekujem pozitivne i interesantne podatke vezane za plodnost zemljišta. Na osnovu sadašnjih tehnologija proizvodnje moći ćemo da preporučimo konkretne mere koje će pozitivno uticati i na plodnost zemljišta i na prinose gajenih biljaka.

- Evidentno je da se povećava i količina i površina pod organskom proizvodnjom, ali mi smo tek na počecima i očekujemo, u narednom periodu, da se sve što je do sada rađeno još više realizuje. Organska proizvodnja podrazumeva zdravo zemljište, zdrave biljke i životinje i prema tome, zdrave ljude. Zbog toga je potražnja za organskim proizvodima veća je od ponude kako kod nas, tako i u svetu. Ipak, organska proizvodnja u Srbiji čini neznatni deo proizvodnje hrane, daleko ispod evropskog proseka i mi ćemo nastojati da pomognemo da se ta situacija promeni – zaključila je profesor dr Maja Manojlović.

Referatima različitih profila vezanih za organsku proizvodnju, poput dva sa kojih smo preneli kratak siže, nastavnici sa Poljoprivrednom fakulteta u Novom Sadu koji se bave ekonomijom organske proizvodnje, tehnologijama đubriva ili proizvodima iz oblasti mlekarstva, nastoje da daju svoj doprinos u edukaciji ljudi na ostvarivanju maksimalnih prinosa u organskoj proizvodnji. Takvih predavanja je bilo i biće sve više na raznim poljoprivrednim skupovima, savetovanjima i simpozijumima.

A da je novosadski Poljoprivredni fakultet u trendu sa savremenim zbivanjima u organskoj poljoprivredi, govori i podatak da je prilikom akreditacije formirao određene studijske programe na osnovnim studijama i master nivou u ovoj oblasti organske poljoprivrede, koji treba da iznedri više visokoobrazovnih stručnjaka iz ove oblasti poljoprivrede.

